

Påbegyndelse af fase 3

Fase 3 påbegyndes når den strategiske energiplan og idekataloget er godkendt i BRN, de nordjyske byråd og Regionsrådet. BRN forventes at godkende den strategiske energiplan d. 29. juni. Byråd og regionsråd forventes at godkende den i løbet af august-september 2023.

Formål:

Formålet med fase 3 er at få implementeret de foreslåede handlinger og politiske tiltag fra den strategiske energiplan, på tværs af kommuner og region. Fase 3 forventes forløbeligt at vare et år, men KlimaNord vil frem til udgangen af 2027, arbejde med at sikre et tværkommunalt samarbejde om den grønne omstilling, hvilket også indbefatter energiområdet og implementeringen af den strategiske energiplan.

Sammentænkning med DK2020

Den fælles Nordjyske Energiplan udkommer samtidig med at de sidste Nordjyske kommuner står til at få godkendt deres DK2020 planer. DK2020 er et projekt hvor alle danske kommuner har udarbejdet en klimahandlingsplan der lever op til Paris aftalen, ved en række handlinger der henvender sig mod netto-nul udledning i 2050 og tilpasning i kommunernes geografi til de kommende klimaforandringer.

Strategisk energiplanlægning indgår som et vigtigt delelement i alle nordjyske DK2020 klimahandleplaner, hvor en del kommuner har løftet ambitionen fra GEN2040 ind som en del af deres klimahandleplaner. Som en integreret del af de nordjyske DK2020-planer bliver der udarbejdet lokale handleplaner, der beskriver, hvordan den enkelte kommune vil bidrage til at indfri den fælles nordjyske ambition på energiområdet.

I forbindelse med udarbejdningen af den strategiske energiplan i fase 2, er der foretaget en opsamling på kommunernes handlinger i forhold til energiomstilling inden for de 5 energiundersektorer. I fase 3 bygges der ovenpå dette overblik, for at give en samlet vurdering af lokale handlinger og reduktionerne heraf. Handlingerne sammenholdes med scenarieberegningerne fra fase 2 for at få en status på, om det fælles mål vil være indfriet i 2040, eller om der er en manko, der mangler at blive planlagt for. Hvis der er en manko, vil der være behov for tæt samarbejde mellem kommunerne for at finde fælles løsninger. Herudover kan overblikket over handlinger være med til at identificere områder, hvor der er behov for fælles handling og koordinering på tværs af kommunerne. Det kan f.eks. være, hvis de samme ressourcer anvendes dobbelt, placering af PtX, etablering af fjernvarmeledninger på tværs af kommunegrænser mv.

Implementerings arbejde:

Der arbejdes efterfølgende på implementering af de konkrete mål og handlinger. Den strategiske energiplan beskriver her at implementeringsarbejdet kan opdeles i internt arbejde, hvor kommuner og regionen arbejder med omstilling inden for egen virksomhed, som myndighed og som ejer af forsynings- og transport - selskaber, og eksternt arbejde, hvor GEN2040 kommer til at lede en koordinerende indsats for at accelerere omstillingen på tværs af kommuner, virksomheder og borgere.

Internt arbejde:

- Forankring i kommuners egne energiplaner. Fælles inddragelse af målene for energiomstillingen kommunerne på tværs, vil bidrage til at forankre fælles planen i de forskellige kommuner.
- Fælles koordinering for myndighedsbehandling. VE projekter der strækker sig på tværs af kommunegrænserne, kan risikere at skulle gennem en dobbelt myndighedsbehandling. Ved at lave en fælles koordinering kommunerne imellem, ville denne proces gøres nemmere.
- Energiplanlægning på tværs. De store udbygninger af VE kræver fælles koordinering på tværs af kommunerne for at undgå suboptimeringer. Det skal her koordineres i forhold hensigtsmæssig placering af anlæg, i forhold til nærhed til nødvendig infrastruktur, mulighed for afsætning, og generel nærmiljø påvirkning.
- ERFA-netværk. Erfaringsudveksling på tværs af kommunerne vil kunne hjælpe til at identificere "does and donts", og sikre en bedre proces i VE-udbygningen. Netværket vil også sikre vidensdeling på tværs af kommunerne, så den nyeste udvikling kan vendes og eventuelt bringes videre efter behov.

Eksternt arbejde:

- Fællesinddragelse af eksterne aktører igennem fælles fora. Dette fora vil bidrage til at foretage energiplanlægning på tværs af kommunegrænserne.
- Fælles strategi og talerør for kommunikation mellem erhverv, borgere og myndigheder.
- Lederskab for virksomheder og kommuner i deres kamp for den grønne omstilling. Dette kan blandt andet laves igennem klimapartnerskaber og kampagner henvendt nordjyske virksomheder. Der kan også tænkes i at forsyningsselskaber i højere grad henvender sig potentielle overskudsvarme leverandører, eller virksomheder der ville kunne få leveret procesvarme fra fjernvarmenettet.
- Samlepunkt ideer til omstilling fra eksterne aktører. Det nuværende idekatalog er oprettet ud fra inputs fra kommunale og regionale arbejder, dette skal udvides med inputs fra erhvervs aktører og borgere.
- Viderebringe viden og politiske forslag til politisk repræsentantskab ved Christiansborg.

Opfølgning:

Indsætterne skal tilpasses energisystemets naturlige udvikling, og det er derfor essentielt at føre en løbende monitorering af energisystems sammensætningen. Et lignende energiregnskab som det scenarierne for GEN2040 og BAU er udarbejdet ud fra, ville kunne skabe et nemt og klart overblik, hvorfra mangelfuld udvikling hurtigt ville kunne identificeres. T11+ har her givet udtryk for et ønske om årlig opfølgning ved deres møde d. 26/5 – 2023. Ydermere bør der føres en løbende evaluering af de forskellige virkemidler, for at give en bedre indikation på hvilke virkemidler bedst understøtter den grønne omstilling.

Organisering:

Fra august 2023 vil indsætterne "DK2020", "GEN2040" og "Klimapolitisk Dialog Forum" samles under det Nordjyske Klimasekretariat "Klima Nord". Koordineringen i det nye klimasekretariat er stadig ikke færdig behandlet, den præsenterede procesbeskrivelse for fase 3 af GEN2040 er derfor med forbehold for at der kan forekomme ændringer hvis der vurderes flere eller færre samarbejdsflader med DK2020 og Klimapolitisk Dialog Forum.

Der vil i forbindelse med det nye klimasekretariat for Nordjylland "Klima Nord" oprettes en faglig styregruppe, der forventes at overtage for Miljøchefgruppen der tidligere har været styregruppe for GEN2040. Styregruppen vil i fase 3 følge projektet tæt og sikre, at oplæg og initiativer vedrørende GEN2040, der målrettes det politiske niveau, drøftes med T11+-kredsen.

Der skal desuden sikres en koordinering og samarbejde med bl.a. Green Hub Denmark for at sikre, at nye teknologier og nye (fælles) initiativer/projekter løbende inddrages i arbejdet med at realisere den strategiske energiplan.

Kommunikation:

Indsatsen omkring Grøn Energi Nordjylland 2040 skal kommunikeres ud til såvel nordjyske borgere, virksomheder og aktører, såvel som aktører i hele Danmark. Der skal gøres mere aktivt brug såvel regionale kanaler (BRN, RN) som lokale kanaler i de enkelte kommuner.